

**Zápis z jednání
Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina č. 1/2016
konaného dne 15. 1. 2016**

Přítomni:

1. Ladislav Nechvátal	8. Jiří Hromandl
2. Pavla Kučerová	9. Jan Kasal
3. Jaromír Pospíchal	10. Jiří Vondráček (místopředseda)
4. Karel Borek	11. Věra Bartuňková
5. Ladislav Nováček	12. Zdeňka Marková
6. Kamil Vejvoda	13. Jiří Bína (tajemník)
7. Vítězslav Schrek (předseda)	

Nepřítomni (omluveni):

1. Petr Korčák	
----------------	--

Hosté:

1. Petr Krčál (člen Rady Kraje Vysočina)
2. Slávka Dokulilová (KOUS)

Program:

1. Zahájení, kontrola úkolů, schválení zápisu
2. Financování provozu poskytovatelů sociálních služeb v Kraji Vysočina v roce 2016
3. Informace o předpokládaných změnách zákona o sociálních službách
4. Aktuální informace k problematice center duševního zdraví
5. Diskuze, různé
6. Závěr

1. Zahájení, kontrola úkolů, schválení zápisu

Vítězslav Schrek, předseda Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina, přivítal přítomné a zahájil jednání. Konstatoval, že dle počtu přítomných členů, je komise usnášeníschopná. Přednesl návrh programu jednání a navrhnul zařadit do bodu č. 5 „Aktuální informace o přijetí uprchlíků v Jihlavě“. Takto doplněný program byl 10 hlasy schválen. K zápisu z minulého jednání nebyly vzneseny žádné připomínky a byl 10 hlasy schválen.

Vítězslav Schrek přivítal Petra Krčála, radního pro oblast sociálních věcí a prarodinné politiky.

Jiří Bína provedl rekapitulaci stavu řešení úkolů z minulého jednání komise. Rada kraje schválila na svém zasedání dne 12. 1. 2016 Návrh plánu činnosti Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina na rok 2016 (usnesení 0035/02/2016/RK). Dále uvedl, že s tajemnicí Zdravotní komise Rady Kraje Vysočina byl projednán zájem komise sociální o společné zasedání.

Členové komise se shodli, že by se i v letošním roce mělo uskutečnit společné zasedání se členy zdravotní komise. Bylo by vhodné, aby na společném jednání byl přítomen Jiří Běhounek, hejtman kraje, a Vít Kaňkovský, člen zdravotní komise.

Na zasedání se dostavila členka komise Pavla Kučerová.

2. Financování provozu poskytovatelů sociálních služeb v Kraji Vysočina v roce 2016

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Petr Krčál informoval o financování sociálních služeb ze strany měst a obcí. Problematika bude projednávána na setkání Rady Kraje Vysočina se starosty pověřených obcí II. a III. stupně dne 18. 1. 2016. Komplexně by tato problematika měla být řešena novelou zákona a nastavením výše finančních prostředků, kterými by se na financování podílely obce. Dobrým řešením by bylo, financování sociálních služeb jako mandatorní výdaj státu. MPSV a vláda se budou muset vrátit k řešení výše finančních prostředků a reflektovat zvýšení platů. Na financování sociálních služeb (bez navýšení platů) by mělo být v objemu dostatek finančních prostředků. O navýšení finančních prostředků bude jednáno na Sociální komisi Asociace krajů. Dále byly podány informace ohledně sociálních a zdravotních lůžek (dlouhodobá lůžka), kapacitách lůžek v domovech pro seniory, a snaze o rozšíření těchto kapacit. Bylo by dobré na některém z následných zasedání problematiku dlouhodobých lůžek více přiblížit a projednat kroky navrhované v novele zákona.

Na zasedání se dostavil člen komise Jiří Hormandl.

Jiří Bína uvedl, že v roce 2016 budou sociální služby v Kraji Vysočina financovány poprvé prostřednictvím vyrovnávací platby jako služby v obecném hospodářském zájmu. Vyrovnávací platba je stanovena jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby minimálními příjmy z úhrad uživatelů, popřípadě ze zdravotního pojištění stanovenými krajem. Na vyrovnávací platbě se podílí kraj vlastními prostředky a prostředky z dotace MPSV, obce, popřípadě některé státní orgány. Kraj tedy poskytovatele financuje příspěvkem na vyrovnávací platbu, který se skládá z peněz z dotace MPSV a z vlastních prostředků kraje. Z hlediska finančních zdrojů schválených pro rok 2016 má kraj nyní k dispozici dotaci MPSV ve výši 440 mil. Kč (stejný objem jako v roce 2015) a prostředky kraje ve výši cca 84 mil. Kč (skutečnost roku 2015 cca 123 mil. Kč). Zároveň OSV připravuje individuální projekt, ze kterého by na 7 měsíců financování azylových domů, intervenčního centra a sociálních rehabilitací mohlo být použito cca 40 mil. Kč (cca o 10 mil. Kč více než v roce 2015). Zvýšení platů předpokládané v roce 2016 tedy zatím není rozpočtově dořešeno.

Zavádění systému vycházejícího z obvyklých hodnot může být pro některé sociální služby ohrožující z následujících důvodů:

- nadprůměrné náklady některých sociálních služeb (často i z objektivních důvodů – náklady na nájemné, odpisy z majetku apod.);
- pomalé navyšování spoluúčasti obcí v případech, kde je jejich podíl na financování sociálních služeb zejména NNO nízký;
- regulace při úhradách zdravotního pojištění;
- nízké příjmy z úhrad v důsledku nevhodné struktury uživatelů.

Tato situace může být řešena při použití tzv. přechodového mechanismu, který slouží k mírnění dopadů stanovení společných hodnot pro výpočet vyrovnávací platby. V roce 2016 je použití tohoto mechanismu ještě možné, ale bude nutné průběžným reportingem sledovat vývoj skutečného financování jednotlivých sociálních služeb, abychom mohli reagovat na jejich případné přefinancování například, když v souběhu s použitím přechodového mechanismu naroste podpora z rozpočtů obcí nebo příjmy z úhrad klientů.

V současné době jsou vyhlášena také dotační řízení pro primární prevenci rizikového chování ve školách a pro činnosti hospicové péče, které nepatří mezi základní činnosti odlehčovací služby dle zákona o sociálních službách.

Členové komise následně diskutovali o celkovém systému financování sociálních služeb, uznatelných a neuznatelných výdajích (sjednocení u jednotlivých sociálních služeb), fakultativních činnostech, a vyrovnávací platbě, která bude spojena s velkou administrativní

a kontrolní náročností. Odbor sociálních věcí rozešle metodiku MPSV, která se zabývá definováním základních a fakultativních činností sociálních služeb. Dále byla řešena problematika financování svozu klientů u center denních služeb a denních stacionářů.

Vítězslav Schrek vznesl podnět, aby odbor sociálních věcí zpracoval přehlednou a jednoduchou metodiku o financování sociálních služeb (např. co obnáší přechod financování, jak je postupováno s vyrovnávací platbou, a o řešení spolupráce mezi krajem a obcemi). Materiál by měl být rozeslán na všechny obce, samosprávy a vedoucí odborů. Odbor sociálních věcí a všichni zúčastnění byli požádáni, aby k přechodu financování sociálních služeb bylo přistupováno s maximální snahou o jednoduchost a přehlednost systému.

Jiří Bína uvedl, že zpracování písemného dokumentu a jeho rozeslání na všechny obce je již projednáváno s Petrem Krčálem. Na diskutované téma byly uspořádány semináře ve všech okresech kraje s přizváním starostů. V pořádání seminářů a pracovních jednáních se bude nadále pokračovat. Odbor sociálních věcí dále pokračuje v záměru projektu na střednědobé plánování, který je konzultován s MPSV.

Z následného jednání se omluvil Petr Krčál.

Usnesení 001/01/2016/Ksp

Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

informaci o problematice financování sociální služby prostřednictvím vyrovnávací platby dle materiálu Ksp-01-2016-02;

doporučuje

- využití přechodového mechanismu pro zmírnění případných dopadů výpočtu vyrovnávací platby;
- vytvoření metodiky pro poskytovatele sociálních služeb s vymezením uznatelných a neuznatelných nákladů, ze kterých je vypočítávána vyrovnávací platba;
- pokračovat nadále v intenzivní komunikaci s městy a obcemi o přechodu financování sociálních služeb a o jejich roli v tomto procesu;

žádá

předložení zprávy o vývoji financování sociálních služeb v roce 2016 po rozdělení prostředků, které jsou k 15. 1. 2016 k dispozici.

Usnesení bylo přijato 12 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

3. Informace o předpokládaných změnách zákona o sociálních službách

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Pro členy komise byla připravena prezentace o projektu „Inovace systému kvality sociálních služeb“ (materiál Ksp-01-2016.03, př. 1), kterou Jiří Bína podrobně okomentoval. Prezentace obsahovala změny zákona o sociálních službách zamýšlené ze strany MPSV.

Členové komise mohou vznášet své zásadní připomínky k návrhu. Kraj Vysočina je připomínkovým místem.

Usnesení 002/01/2016/Ksp

Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

informaci o předpokládaných změnách zákona o sociálních službách.

Usnesení bylo přijato 12 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

4. Aktuální informace k problematice center duševního zdraví

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Jiří Bína uvedl, že na společném zasedání sociální komise se zdravotní komisí byly projednávány informace o připravované reformě psychiatrické péče v ČR. Na počátku ledna 2016 se uskutečnilo setkání mezi Jiřím Běhounkem, hejtmánem kraje, zástupci Ministerstva zdravotnictví, VZP, psychiatrických nemocnic, odborů sociálních věcí a zdravotnictví, a zástupci poskytovatelů sociálních služeb pro klienty s duševním onemocněním. Jednalo se o možnosti zřízení pilotních center duševního zdraví (dále jen „CDZ“) v Kraji Vysočina, přičemž byly dohodnuty následující body:

- pilotní CDZ budou zřízena v Jihlavě a v Havlíčkově Brodě jako posílení stávající péče v terénu;
- provozně budou zajištěna současnými poskytovateli sociální rehabilitace pro duševně nemocné (VOR Jihlava, Fokus Vysočina – středisko Havlíčkův Brod) s využitím stávajících týmů, které budou financovány dosavadním způsobem; počítá se se zařazením do individuálního projektu;
- zdravotní část péče má být financována po dobu asi dvou let projektem Ministerstva zdravotnictví z Operačního programu zaměstnanost a následně by měla být financována ze zdravotního pojištění;
- na zajištění personálního vybavení zdravotnickými pracovníky budou spolupracovat psychiatrické nemocnice, které od července 2016 zajistí jednoho psychiatra a dvě psychiatrické sestry;
- cílový stav na dosažení plného personálního zabezpečení CDZ se předpokládá do konce projektu Ministerstva zdravotnictví – časový horizont až tři let od předpokládaného zahájení projektů v červenci 2016;
- zatím se nepředpokládá omezení lůžkových kapacit, pouze změna části lůžek následné péče na akutní ve stávajících nemocnicích;
- při CDZ nebudou zřizována krizová lůžka vzhledem k tomu, že tato péče může být zabezpečena v rámci psychiatrických nemocnic;
- bylo zároveň zadáno, že poskytovatelé sociálních služeb mají pracovat na projektech na výstavbu budov CDZ z Integrovaného regionálního operačního programu.

Členové komise obdrželi pracovní verzi podkladového materiálu o předpokládaném ekonomickém fungování CDZ „Udržitelné financování CDZ“. Zároveň se na centrální úrovni pracuje na memorandu o spolupráci nejvyšších orgánů při reformě psychiatrické péče.

Na dotaz, jaký má vznik center duševního zdraví smysl a zda nejde pouze o plánovaný přesun financování ambulantní a terénní zdravotní péče, kterou nedělají psychiatrické nemocnice, na jiné subjekty, Jiří Bína sdělil doplňující informace k materiálu. V současné době fungují na úseku sociálních služeb jako terénní a ambulantní služby sociální rehabilitace s týmem sociálních pracovníků. Na úseku zdravotní péče fungují psychiatrické nemocnice, které mají v Kraji Vysočina pouze lůžka následné péče. Dále na úseku zdravotní péče působí soukromé ambulance, jejichž dostupnost je nedostatečná a které mají charakter spíše soukromého podnikání. CDZ by měla vytvářet týmy, ve kterých by kromě stávajících sociálních pracovníků působili také psychiatři, psychiatrické sestry a psychologové. Hlavním smyslem je propojení těchto profesí v jednom týmu s cílem komplexně ošetřit potřeby klientů při nepřetržité ambulantní a terénní dostupnosti.

Členové komise diskutovali o potřebě legislativních změn ohledně vymahatelnosti a zajištění následné léčby (možnost systémového řešení) v rámci pilotního projektu. Předcházení rizikům jak pro samotné pacienty, tak pro jejich okolí.

Jiří Bína informoval o semináři, který se uskuteční dne 8. 3. 2016, za přítomnosti pozvaného lékaře z Austrálie.

O procesu CDZ budou členové komise průběžně informováni. V případě zájmu se mohou vybraní členové blíže věnovat této problematice na pracovních jednáních.

Z následného zasedání se omluvila Slávka Dokulilová a členka komise Věra Bartuňková.

Usnesení 003/01/2016/Kspp

Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

aktuální informaci k problematice center duševního zdraví dle materiálu Kspp-01-2016-04. Usnesení bylo přijato 10 hlasy (0 proti, 1 se zdržel).

5. Diskuze, různé

Informace o problematice uprchlictví

Vítězslav Schrek informoval o přijetí iráckých křesťanských uprchlíků do Jihlavy. Samospráva města byla oslavena Nadačním fondem Generace 21. Tato záležitost byla projednána Radou města Jihlavy. Nyní jsou vytvářeny podmínky pro přijetí zhruba 27 osob. Probíhá komunikace s Centrem multikulturního vzdělávání.

Termín příštího zasedání komise byl stanoven na **pátek 4. března 2016, od 9.00 hodin.**

6. Závěr

Předseda poděkoval přítomným za účast a ukončil jednání.

Vítězslav Schrek

předseda Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina

Jiří Bína

tajemník Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky Rady Kraje Vysočina

Zpracovala a zapsala Lenka Matysová dne 20. 1. 2016.